

چه خبر؟

نقش ماندگار حاج قاسم در سیمای استان‌ها

سیمای مراکز برنامه‌های مختلفی را در ساختارهای گوناگون خبری، مستند، ترکیبی و گزارشی به مناسبت دومین سالگرد شهادت شهیدحاج قاسم سلیمانی تولید و روانه آنتن می‌کنند.

به‌گزارش روابط‌عمومی معاونت امور استان‌های سازمان صداوسیما، همزمان با نزدیک‌شدن دومین سالروز شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی برنامه‌ریزی برای تولید و پخش ویژه‌برنامه‌های تلویزیونی از سیمای مراکز از مدتی پیش شروع و برنامه‌هایی نیز دراین خصوص تولید شده‌اند همچنین برنامه‌های گوناگونی در ساختارهای مختلف برای این مناسبت در حال تولید هستند و بخشی از برنامه‌های تلویزیونی هم در ۱۳ادی یعنی سالروز شهادت سرداردل‌ها به‌صورت زنده پخش خواهند شد.

بر این اساس برنامه‌هایی با محوریت شهادت سردار سلیمانی و تبیین ابعاد مختلف زندگی و مبارزات سردار در دستور کار سیمای مراکز قرار دارد که از آن جمله می‌توان به پخش ویژه برنامه «سردار دل‌ها» از ساعت ۱۱ تا ۹صبح روز سالگرد به‌صورت زنده از سیمای مرکز کرمان و پخش از شبکه‌های استانی اشاره کرد.

«به‌یادسردار» در ارتباط با مراکزى که میرزبان پیکرپاک شهید سلیمانی بوده‌اند(خراسان رضوی، قم، اهواز و کرمان)، پخش فرمایشات رهبر معظم انقلاب اسلامی درخصوص شخصیت و جهاد سردار سلیمانی در برنامه‌های مختلف صداوسیمای مراکز، پخش گزیده‌های بیانات سردار سلیمانی در قالب قطعات کوتاه در فواصل برنامه‌ها و تولید و پخش سرود، موسیقی‌های حماسی و کلیپ‌های تصویری ویژه شهادت سردار سلیمانی ازجمله کلیپ «علمدار» تولید مرکز کرمان و پخش نم‌هنگ «سردار وطنم» با صدای حاج‌صادق آهنگران ساخت مرکز خوزستان از دیگر برنامه‌ریزی‌های استان‌ها برای این مناسبت است. همچنین قرار است پخش تصاویر و کلیپ‌هایی از تشییع پیکر سردار در شهرهای مختلف با حضور میلیونی مردم همیشه در صحنه در فواصل برنامه‌های سیمای مراکز روی آنتن برود.

با توجه به توانمندی سیمای مراکز در تولید آثار فاخر مستند، تولید مستندهای تلویزیونی ازجمله پیچه‌های حاج‌قاسم، حسین پسر غلامحسین(همرزم شهیدسلیمانی)، لحظه‌ای خلوت (شهید شیخ‌شعاعی، هم‌رزم شهید سلیمانی) و خورشید مبارزه شهید سلیمانی با اشرا جنوب شرق در مرکز کرمان و مستند «روستای قنات ملک»(زادگاه شهید سلیمانی) در مرکز یرد هم در دستور کار قرار داشته‌است. علاوه بر این پخش مستندهای مختلف با موضوع مقاومت، سردارسلیمانی و مدافعان حرم ازجمله «پیچه‌های حاج قاسم» تولید سیمای مرکز کرمان، مستندی با موضوع شهید شهروز(همراه همیشگی و محافظ سردار دل‌ها) در سیمای مرکز قم، مستندهای «سلفی با عمومehدی»، «سردارسلیمانی و شهیدکاظمی»، «شهید ابوباقاصل»، «آخرین پرواز فرمانده»، «شهید زنده»، «درمیان آتش»، مستند «وداع ماندگار» در مرکز قم و مستند «ازسپیل تا تشییع» در مرکز خوزستان با موضوع تشییع سردارسلیمانی، مستند «شهید شیخ‌شعاعی» در مرکز کرمان با موضوع امضای کفن شهیدحاج قاسم بنا به درخواست ایشان قبل از شهادت از دیگر آثاری هستند که به مناسبت دومین سالگرد شهادت سردار دل‌ها روی آنتن سیمای مراکز می‌روند.

باتوجه به اهمیت آشنایی نسل جوان با زندگی و مبارزات سردار شهیدسلیمانی، پخش زین‌نویس در سیمای مراکز با محوریت این مباحث هم در فواصل زمانی مناسب در نظر گرفته شده‌است. واحدهای خبری مراکز هم تولید و پخش گزارش‌های خبری از رویدادهای استانی با موضوع سردار سلیمانی وگرامیداشت سالگرد شهادت ایشان را در دستور کار دارند.

در مجموع ۴۲۷ساعت ویژه‌برنامه در ساختارهای مختلف به مناسبت سالگرد شهادت سردار دل‌ها از سیمای مراکز پخش خواهد شد.

پخش «نفس دوم» با هدف کمک به بیماران دیابتی

برنامه «نفس دوم» با هدف تغییر سبک زندگی و پیشگیری و درمان با استفاده از حرکات ورزشی پخش می‌شود. به گزارش جام جم، شهرام زین العابدینی مدیرگروه سلامت اجتماعی رادیوسلامت در توضیحاتی گفت: برنامه نفس دوم با هدف تغییر سبک زندگی و پیشگیری و درمان به‌واسطه حرکات ورزشی تولید و روانه

نگاهی به مستند «۳۶۰ درجه محاصره» با موضوع نقش

حاج قاسم در رفع حصر آمرلی در گفت‌وگو با کارگردان

قصه پایان یک حصر

۴ جمعه گذشته مستند «۳۶۰ درجه محاصره» برای نخستین بار از شبکه یک سیما روی آنتن رفت. این مستند روایتی از فرماندهی شهیدحاج قاسم سلیمانی و حضور نیروهای ایرانی در کنار گروه‌های مختلف عراقی در عملیات نجات مردم شهر آمرلی از محاصره داعش است و در روزهای آینده نیز بازپخش می‌شود.

حامد هادیان، خبرنگار و مستندساز ایرانی مدتی کوتاه پس از شهادت حاج قاسم سلیمانی دست روی این سوژه گذاشت و با حضور در عراق و با جست‌وجوی افرادی که در این نبرد حضور داشتند، با آنها به گفت‌وگو پرداخت. با این کارگردان درباره این ماجرا و همچنین شناسایی افراد موثر در عملیات برای حاضر شدن مقابل

دوربین گپ زدیم و نظر مصطفی وثوق‌کیا از اهالی رسانه را نیز در مورد این مستند و اهمیت ساخت چنین آثاری جویا شدیم.

نوشین مجلسی رسانه

آمرلی، سال‌ها بعد

«آمرلی، شهری کوچک در شمال عراق است، شهری که مردمش در زمان حمله داعش ۸۳ روز در محاصره مرگ بودند. از هیچ‌کس برای نجات‌شان کاری برنمی‌آمد تا این‌که حاج قاسم سلیمانی از راه رسید...» این شرحی است که از ماجرای مستند ۳۶۰ درجه محاصره منتشر شده است. مستندی که جمعه ۱۲ آذر برای نخستین بار از شبکه یک سیماپخش شد و چندین بار از شبکه‌های مختلف روی آنتن رفت از جمله شب گذشته ساعت ۲۰ از شبکه قرآن و ساعت ۲۱ از شبکه پنج سیما به پخش رسید. همچنین پنجشنبه ۱۸ آذر ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه از شبکه جهانی جام‌جم روی آنتن می‌رود. حامد هادیان، مستندسازی که کارگردانی ۳۶۰ درجه محاصره را به‌عهده داشته درباره نقطه آغاز این مستند به جام جم می‌گوید: بعد از شهادت حاج قاسم سراغ ساخت این مستند رفتم. قبل از چهلم ایشان بود که با همراهی یکی از دوستان به عراق رفتم تا ببینم چه کاری در این حوزه می‌توانیم انجام دهیم. اولین جایی که رفتم آمرلی بود. آنجا ماجرای آمرلی بود. با شروع مصاحبه‌ها درباره محاصره آمرلی و رفع حصر، متوجه شدیم که آن قدر این موضوع سنگین و وقتگیر است که نمی‌شود وارد موضوعات دیگر شد. درواقع می‌خواستیم چند کار انجام دهیم ولی اولین سوژه آن قدر جذاب بود که همه انرژی‌مان را روی پرداختن به این عملیات گذاشتیم. هادیان در مورد پرداختن به این موضوع سال‌ها پس از وقوع عملیات عنوان می‌کند: پیش از این، ساختن کاری با محوریت حاج قاسم و شرح عملیات ایشان نشدن بود. به‌دلیل جایگاه حاج قاسم نمی‌شد این فیلم‌ها را ساخت. خودشان هم نامه‌ای زده و بیان کرده بودند نمی‌شود از ایشان اثری تولید کرد. البته در همین آمرلی سه مستند ایرانی قبل از شهادت حاج قاسم ساخته شد ولی اسمی از ایشان برده نشده‌بود. این آثار از شهر و مردم می‌گفتند ولی بیان نمی‌کردند که چه کسی فرمانده عملیات بوده‌است. درواقع از عملیاتی حرف می‌زدند که فرمانده‌اش مشخص نبود.

فراتر از یک روایت ایرانی

عملیات حرف بز نیم ولی فکر کردیم چون این اتفاق برای عراقی‌ها افتاده‌است اگر خودشان ماجرا را تعریف کنند واقعی و جذاب‌تر است. سعی کردیم بیشتر با عراقی‌ها حرف بز نیم و در این مورد با افرادی از گروه‌های مختلف صحبت کردیم.او ادامه می‌دهد: ما با این ماجرا سیاسی برخورد نکردیم. عملیات آمرلی، عملیاتی است که همه گروه‌های عراقی در آن با هم همکاری کردند. در عملیات‌های بعدی اینچنین کنار هم نبودند. آمرلی از معدود عملیات‌هایی بود که حاضر شدن با همدیگر کار کنند و دلیلش هم خود حاج قاسم بود.

مصائب مصاحبه

باتوجه به گذشت سال‌ها از این عملیات و همچنین معذوریت‌های امنیتی از هادیان درباره شناسایی نیروهای موثر در این رخداد و راضی‌کردن آنها برای گفت‌وگو پرسیدیم که پاسخ می‌دهد: چون اتفاق قدیمی بود، حاضر شدن درباره‌اش حرف بزنند وگرنه امکان‌پذیر نبود. بعضی از این آدم‌ها را به‌سختی پیدا کردیم. مثلاً ابو فدک که در مستند حضور دارد جانشین ابومهدی‌المهندس است و کلاً مصاحبه نمی‌کند و به‌سختی توانستیم پیدایش کنیم و با او حرف بز نیم. واقعا یافتن برخی از این افراد و راضی‌کردن آنها برای حاضرشدن مقابل دوربین، شناسی و اتفاقی بود ولی خدا را شکر که شد و سعی کردیم همه طیف‌ها را در مستند داشته باشیم. در میان مصاحبه‌شونده‌ها افرادی از همه گروه‌های حاضر در این عملیات حضور دارند که از همه آنها اسم آوردیم. بعضی از این آدم‌ها هنوز به دلایل امنیتی نباید شناسایی شوند و برای همین تصویرشان پخش نشد. اینها کسانی هستند که هنوز در آن منطقه فعالیت دارند و به همین دلیل نامشان را ذکر نکردیم. او درباره برقراری ارتباط با این افراد اظهار می‌کند: من متوجه زبان عربی می‌شوم ولی برای گفت‌وگو مترجم عربی هم همراه داشتیم.

چرا آمرلی؟

در میان عملیاتی که حاج قاسم در آن فرماندهی را برعهده داشته، گروه «۳۶۰ دره محاصره» دست روی آمرلی گذاشته‌اند. کارگردان این فیلم در مورد چرایی انتخاب و اهمیت آن اظهار می‌کند: آمرلی چند ویژگی دارد: یکی این‌که عملیات بزرگ و اولین عملیاتی بود که علیه داعش در عراق شکل گرفت. قبل از آن فقط داعش حمله می‌کرد و اولین عملیاتی که نیروهای مقاومت در آن پیروز شدند این بود. بعد از آن پیروزی‌های نیروهای حاج قاسم علیه داعش شروع شد. نکته بعد این‌که در این عملیات مردم حضور داشتند. دیگر عملیات ممکن بود در بیابان یا شهر خالی از سکنه باشد. در اینجا بعضی از مردم محاصره شده بودند و ماجرا وجهه انسانی داشت. شاید در دیگر عملیات آنقدر وجهه انسانی مساله پرنرنگ نبود. همچنین تصاویر بیشتری از حاج قاسم در این عملیات وجود داشت. همه تصاویری که در مستند به کار بردیم مربوط به همین جریان بود. حتی صحنه‌های تیراندازی‌ها و بمب‌هایی که پخش کردیم مربوط به همین عملیات است.

هادیان درباره مدت زمان تصویربرداری این مستند هم می‌گوید: بعد از شهادت حاج قاسم تا قبل از چهلم ایشان، دو ماه در عراق تصویربرداری داشتیم و وقتی به ایران برگشتیم دو سال کارهای مستند به‌طول انجامید تا امسال به پخش رسید؛ البته در این دو سال مدام سر این کار نبودیم.

آنتن می‌شود. این برنامه روزهای پنجشنبه ساعت ۹ و ۱۰ دقیقه به‌مدت ۴۵ دقیقه پخش می‌شود. برنامه پنجشنبه ۱۸ آذر به موضوع تاثیر تمرینات انعطاف‌پذیری و کمک به افراد دیابتی می‌پردازد. همچنین دکتر مریم ابوالحسنی، متخصص پزشکی ورزشی در برنامه حضور دارد و دراین باره صحبت می‌کند.«نفس دوم» در

خصوص روان‌شناسی ورزشی است و آیتم‌های مختلفی دارد ازجمله آیتم «بازی در خانه» که به شنوندگان بازی‌هایی را آموزش می‌دهد که در ایام کرونا می‌توان در خانه انجام داد. همچنین آیتم «بازی‌های محلی» به بازی‌هایی اختصاص دارد که همراه با فعالیت‌های بدنی است. هر استان بازی‌های مختص به خودش را دارد.

آتهایی که نمی‌دانستند

باتوجه به تعداد اندک آثاری که با این محوریت ساخته‌شده، ممکن است بسیاری درباره چگونگی شکل‌گیری این عملیات و نقش ایران در آن اطلاعی نداشته‌باشند. کارگردان ۳۶۰ درجه محاصره درباره بازخوردهایی که از مخاطبان درباره اطلاع یافتن از چندوچون عملیات آمرلی پس از تماشاى مستند گرفته‌است، می‌گوید: چون چند مستند دیگر از این عملیات ساخته شده‌بود، مردم اطلاعاتی از آن داشتند؛ البته چون نام حاج قاسم در آن آثار نیامده‌بود مردم از این جهت که ایشان چه کاری انجام داده و بطور وارد این محاصره در شهر شده، چیزی نمی‌دانستند. درواقع از تاثیر ایرانیان در این رخداد تا این اندازه که در این مستند نشان داده‌شده، اطلاع نداشتند. حتی خود عراقی‌ها هم به‌جز فرماندهانی که در عملیات دخیل بودند، بقیه نمی‌دانستند فرماندهی با حاج قاسم بوده و چنین کاری کرده چون در این مورد اصلا تبلیغ نمی‌شود.

این کارگردان درباره حضور برخی مردم آن منطقه مقابل دوربین و ذکر خاطراتی از حاج قاسم بیان می‌کند: از مردم فقط افرادی که در همان شهر آمرلی بودند، اطلاع داشتند.

هادیان خبر از انتشار مکتوب مصاحبه‌ها هم داده و می‌گوید: ما مصاحبه‌های طولانی با عراقی‌ها و ایرانیان گرفتیم که قرار است این گفت‌وگوها به شکل کتاب دربیاید و فکر می‌کنم برای سالگرد حاج قاسم منتشر شود.

حقانیت را به تصویر بکشیم

یک نگاه

مصطفی وثوق‌کیا، روزنامه‌نگار و از اهالی رسانه است که به تماشای

این مستند نشست؛ او با نگاه رسانه‌ای، تحلیلش از این فیلم را چنین بیان می‌کند:

مستند ۳۶۰ درجه محاصره به کارگردانی حامد هادیان از این جهت که نمایشگر اولین حضور حاج قاسم سلیمانی در عراق برای نبرد علیه داعش است، اهمیت بسیاری دارد. شهر کاملاً از لحاظ نظامی از دست رفته به شمار می‌رفته‌است. تمام فرماندهان عراقی و

نیروهای کردستان عراق تقریباً نامید و آماده کشته‌شدن حدود ۲۰ هزار نفر مردم شهر بودند تااین‌که حاج قاسم حضور پیدا کرد و فرمانده مستقیم میدان شد. نکته دیگر در این مستند استفاده از مصاحبه طیف‌های مختلف عراقی است و این هم نشان‌دهنده وحدتی است که حاج قاسم در آن مدت میان گروه‌های مختلف ایجاد کرد. جریان حشدالشعبی، نیروهای نظامی کردستان عراق، ارتش عراق و... پای کار حضور داشتند و فعالیت مشترک انجام دادند. از این جهت عملیات آزادسازی آمرلی مهم است. باید افزود، تصاویری که از حاج قاسم در مستندها وجود دارد، محدود است. در این مستند تصاویر میدانی دیده نشده از گروه‌های عراقی گرفته شده‌است. در خیلی از مستندها ایشان غایب بود ولی در اینجا دیده می‌شود. مستندساز در گردآوری آرشیو خوبی از تصاویر، تلاشی موثر کرده‌است و در این تصاویر شاهد حضور حاج قاسم در این عملیات هستیم.

نمی‌توان گفت ۳۶۰ درجه محاصره یک کار شاخص و درجه یک است، ولی سطحش از یک کار معمولی هم بالاتر است. آقای هادیان در این سال‌ها با حضور در دل بحران‌ها، مستندهایی را ساخته و می‌شود گفت رشته کار دستش آمده‌است. به همین دلیل متوجه است از چه نوع تصاویری برای روایتش استفاده کند. نکته ارزشمند دیگر حضور خود او در میدان است. این نشان می‌دهد راوی، دغدغه دارد.

مخاطب صدای او را در نریشن‌های می‌شنود و تصویرش را هم در بخش‌هایی می‌بیند و این فضای مستند را برای مخاطبان گرم می‌کند. از این زاویه، مستند او قابل قبول است و توانسته حرف خودش را بزند. هرچند ۳۶ دقیقه زمان زیادی برای مستند نیست که این را هم می‌شود پای معذوریت‌ها گذاشت. بخشی از این معذوریت‌ها امنیتی و قابل توجیه است، اما به طور کلی اگر مقداری فضا برای مستندسازان این عرصه بازتر شود ما شاهد کارهای خوبی خواهیم بود. چند سال از ماجراهای عراق و سوریه می‌گذرد. اگر پای درددل مستندسازانی که به این فضا پرداختند، بنشینیم، خیلی‌هایشان از مصائب این حوزه گله می‌کنند. نیروهای نظامی و امنیتی ما نباید به چشم مزاحم به مستند ساز نگاه کنند بلکه باید او را مثل دست راست خود ببینند که می‌تواند کمک کند.

ما از طرف‌های درگیر در این جنگ‌ها بودیم. شهادیای داشتیم. اگر فکر می‌کنیم حرفمان حق است باید با زبان تصویر آن را بیان کنیم که متأسفانه در این خصوص در بخش‌های زیادی کوتاهی شده‌است. آمرلی سال ۹۳ آزاد شد درحالی‌که مستند آن پس از شهادت حاج قاسم تولید و سال ۱۴۰۰ پخش شده‌است.

هنوز حرف‌های زیادی درباره آمرلی ناگفته‌مانده که جا دارد در فرم مستند یا حتی در قالب داستانی به آنها پرداخته و از زوایای متعدد به این موضوع نگاه شود. باید این حقانیت به تصویر کشیده شود. خیلی از مسائل با تصویر حل می‌شود. برای مثال در جنگ اول خلیج فارس که آمریکا حمله کرد، دوربین سران‌ان روی تانک‌های آمریکا وارد بحران شد. مخاطب آمریکایی تصویر را می‌دید و دیگر نمی‌پرسید چرا آمریکا حمله کرده‌است؟ این درحالی است که اینجا هنوز برای مردم شبهه وجود دارد که ما چرا به سوریه رفتم؟ باید این سوال را با زبان هنر و تصویر جواب داد. متأسفانه برخی مستندسازان دنبال‌شان نرفتند و در بعضی موارد هم موانع امنیتی، نگذاشته کارهای بیشتری تولید شود. ضمن این‌که باید آثار ساخته شده در سوریه و عراق هم به نمایش دربیاید و بعد بین المللی پیدا کند. لازم است متولیان این امر در ایران و آن کشورها شناسایی شوند و در این راه همت به خرج دهند.